

Okvirni plan rada EKO FORUM-a za 2019. godinu:

S obzirom na potrebu obezbjeđenja preduslova za finansiranje djelatnosti EKO FORUM-a redosljed u predviđenim aktivnostima rada se treba prilagoditi trenutnoj situaciji pa bi zadatke mogli poredati kako slijedi:

1. Obezbjeđivanje finansijskih sredstava za pokrivanje troškova zakupa prostora i plaćanje komunalija i zakonskih taksi, finansijskog servisa itd. Prema ovome, prioritet je pronalazak i realizacija odgovarajućih projekata, pronalazak donatora, eventualno subvencioniranje vlasti i institucija u plaćanju režijskih troškova, i sl.
2. Na području grada Zenice, kontinuirano praćenje stanja okoliša, ekoloških incidenata prvenstveno rada Arcelor Mittala u svjetlu izdate integralne OD i obaveza koju po njoj ima ta kompanija.
3. Insistirati na pravnom regulisanju rada i položaja deponije Rača, koja trenutno radi bez OD.
4. S obzirom da je najavljen početak radova na rješavanju otpadnih voda grada Zenice i da su dobijena kreditna sredstva za ove projekte, pokrenuti i intenzivirati i rješavanje otpadnih voda Arcelor Mittala i Rudnika Zenica, kako bi se ovaj problem kompletno riješio.
5. Pratiti projekat izgradnje nove toplane za grijanje grada na gas u okviru rješavanja tehnoloških potreba Arcelor Mittala, u toku izdavanja okolinske dozvole, izgradnje, ugovaranja i instaliranja opreme i izlaznih parametara koji će se postići izgradnjom ovakvog projekta.
6. Pokrenuti inicijativu za sadnju drveća u zaštitnom pojasu između grada i postrojenja AMZ; jer se intenzivnom sječom uklonio veliki broj stabala u zoni Nove Zenice, Blatuše, Kanala, Tetova itd.
7. Unaprijediti rad federalne inspekcije u pogledu kontrole i nadzora rada postrojenja AMZ. Redovno razmjenjivati informacije s onim inspektorom sa sjedištem u Zenici.
8. Pratiti rad na izradi katastra (registra) zagađivača koji se još uvijek radi i dati svoj doprinos kvalitetnoj izradi ovog dokumenta.
9. Kontinuirano pratiti ukupno stanje okoliša, ekoloških problema i incidenata, nametnuti kvalitetnu kontrolu eksploatacije svih prirodnih resursa na teritoriji grada i okoline i ograničiti devastaciju koja je kao takva prisutna.
10. Pojačati i intenzivirati edukativno djelovanje prema stanovništvu grada Zenice u cilju razvijanja i podizanja ekološke svijesti, te promovisati princip održivog razvoja.
11. Kroz primjenu i implementaciju trećeg stuba Aarhuške konvencije nastaviti pružati podršku i informisanje pravosudnih institucija i tužilaštava, u vezi podnesenih krivičnih prijava protiv odgovornih lica i kompanija za stanje okoliša u Zenici.
12. Nastaviti i intenzivirati pritisak na vlasti i odgovorne institucije u Zenici, Ze-Do Kantonu i Federaciji BiH da aktivnije, odgovornije i kvalitetnije pristupe rješavanju ekoloških problema, naročito poslije ocjena stanja koje su donijele međunarodne organizacije i institucije.
13. Inicirati doradu postojećih zakona vezanih za zaštitu okoliša, kao i izdavanje novih kojima bi se još decidnije definisali tehnički uslovi i propisi iz ove oblasti, kao što je izrada procjena uticaja na okoliš, rad referentnih laboratorija, osnivanje Agencije za zaštitu okoliša i sl.
14. Intenzivirati zajedničko djelovanje udruženja i organizacija iz sektora Zaštite okoliša gdje je to god moguće, tražiti način i modalitet jačanja pravne podrške organizacijama koje se bave ovim problemima.
15. Pojačati saradnju sa srodnim organizacijama i udruženjima, političkim i nepolitičkim organizacijama i subjektima, vladinim i nevladinim institucijama kada je u pitanju zaštita okoliša.
16. U sklopu podizanja i jačanja svijesti o zaštiti okoliša i ekologiji ukupno, organizovati javne tribune, okrugle stolove, edukativne skupove i manifestacije, pojačati saradnju sa građanskim udruženjima kao što je Forum građana Zenica, a sve u cilju zaštite građana, prirodnih resursa grada Zenice i šire.

17. Sve nabrojane aktivnosti promovisati i na širem planu kad je u pitanju Ze-Do Kanton, Federacija i država BiH.
18. Nastaviti dobru saradnju sa medijima i obavještavati javnost putem elektronskih i printanih medija o aktivnostima EF i poduzetim akcijama.
19. Poseban je zadatak širenje članstva EF prvenstveno među omladinom koja je do sada pokazala skroman interes kada je ova, vrlo važna oblast svakodnevnog života u pitanju. Problem angažovanja mladih i ostalih članova je u direktnoj ovisnosti od mogućnosti obezbjeđenja projekata.
20. S obzirom da je učešće u izradi projekata i jedan od osnovnih zadataka članova EF, potrebno je intenzivirati praćenje raspisanih javnih poziva i konkursa. Vrlo često se kao limitirajući faktor pojavi uslov za sufinansiranje projekata u iznosu od 10 do 30% sredstava što EF najčešće nije u stanju ispoštovati. Svaki iole ozbiljniji projekat koji traži i određen rad na terenu, ispitivanje ili obradu uzoraka, posjedovanje određene ispitne opreme najčešće dobro premašuje iznose ponuđenih i raspoloživih sredstava pa je to limitirajući faktor kod prijave na ovakve projekte..
21. Intenzivirati saradnju sa međunarodnim organizacijama, udruženjima, fondacijama, vladinim i nevladinim kao i političkim organizacijama, fondacijama i institucijama van teritorije BiH kad je u pitanju zaštita okoliša.
22. Učešće u izradi stručnih studija, zakona i podzakonskih akata (pravilnika, tehničkih propisa i sl.) koji su u vezi okoliša.
23. Intenzivirati aktivnosti na izradi zdravstvenih studija i istraživanja vezano za uticaj zagađenja na zdravlje građana. U sklopu tih aktivnosti pokušati realizovati i projekat "Analiza genotoksikološkog opterećenja stanovništva u Zenici, primjenom citogenetičkih testova", koji nije realizovan zbog nedostatka sredstava i nedostatka interesa Instituta za zdravlje i sigurnost hrane ZDK.
24. Realizovati projekat "Analiza transparentnosti principa 'zagađivač plaća' u FBIH" i s rezultatima projekta upoznati širu javnost.
25. Pratiti aktivnosti na monitoringu emisija u Zenici, nakon dodjeljivanja dijela opreme i prenosa nadležnosti i aktivnosti na Institut "Kemal Kapetanović" u Zenici, prema potpisanom ugovoru između Uprave grada Zenica i Metalurškog instituta. Tim ugovorom su ukinuta mjerenja ukupnog taložnog praha i sadržaja teških metala u njemu, koja je Institut radio prethodnih 40 godina i što je vrlo bitno kao dokaz za svaki proces pred pravosuđem.
26. Insistirati na realizaciji mjera iz OD koja podrazumijevaju mjerenja organskih polutanata, a koja AMZ uporno izbjegava i odlaže.
27. Realizovati projekat "Dijalog industrija – civilno društvo" sa PeaceNexus fondacijom.
28. Učestvovati aktivno u projektu mreže EKO BiH sa drugim eko udruženjima iz BiH.
29. Pokušati izvršiti nabavku portabl uređaja za mjerenje zagađenja zraka.
30. Pripremiti dokumentaciju i podloge za podnošenje apelacije Evropskom sudu za ljudska prava po uzoru na presudu protiv Italije.

Uprkos neizvjesnoj situaciji sa finansiranjem "biološkog" opstanka EF, puno je aktivnosti i zadataka pred članovima pa se nadamo da ćemo uspjeti realizirati planirano.